

Borbála-nap 2019

Országos központi ünnepség

A Szt. Borbála-napi központi ünnepség a december 4-én a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (MBFSZ) zsúfolásig megtelt dísztermében került megrendezésre az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM), a Magyar Bányászati Szövetség (MBSZ), a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), valamint az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) közös szervezésében.

Az elnöki asztalnál helyet foglalt: *Kádár Andrea Beatrix*, az ITM helyettes államtitkára, *prof. dr. Szűcs Péter*, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánja, *Kovács Pál*, a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásáért felelős államtitkár, *dr. Nyikos Attila*, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) nemzetközi elnökhelyettese, *dr. Fancsik Tamás*, a MBFSZ elnöke, *Szakál Tamás*, a MBSZ elnöke, *Rabi Ferenc*, a BDSZ elnöke, *dr. Hatala Pál*, az OMBKE elnöke, valamint *dr. Zoltay Ákos*, a MMSZ főtitkára, az ünnepség levezetője.

Az ünnepség a Himnusz eléneklése után videofelvétellel indult, mely bemutatta a 2019. december 3-ai Országgyűlésen *dr. Latorcai János*, az országgyűlés alelnöke Szent Borbála-nap alkalmából a napirend előtt elhangzott felszólalását, és *Schanda Tamás* államtitkár válaszát.

Ez után ünnepi beszédet mondott *Kádár Andrea Beatrix*, aki kihangsúlyozta, hogy a bányászatra a 21. században is szükség van hazánkban is, és a kormány a klímavédelmi intézkedésekkel összhangban, az importfüggőség csökkentésére ezt támogatni kívánja, mind az olaj- és földgázbányászat, mind a geotermia, mind a kő-, kavics- és homokbányászat területén. Ezek a területeken az utóbbi években jelentős termelésnövekedés valósult meg.

A bányászati szervezetek részéről *Szakál Tamás* és *dr. Hatala Pál* mondott köszöntőt.

Az ünnepi beszédek elhangzása után *Mészáros János Elek* magánénekes előadása következett, majd „Szent Borbála-érem”, továbbá „Ministeri Elismerő Oklevél” kiténtéseket adott át *Kádár Andrea Beatrix*.

A kiténtések átadását követően hagyományosan „Szt.

Dr. Hatala Pál, Rabi Ferenc, Kádár Andrea, Szakál Tamás

Martin” előadása hangzott el, majd köszönetnyilvánító elismerésként „Szt. Borbála a bányászok védőszentje” ezüst emlékérmeket adott át *Szakál Tamás*, *Rabi Ferenc* és *dr. Hatala Pál Kádár Andrea Beatrix* helyettes államtitkárnak és *Kovács Pál* államtitkárnak, majd további szakmai elismeréseket adtak át.

Az ünnepséget követő állófogadáson a helyszínt adó házigazdaként *dr. Fancsik Tamás* mondott pohárköszöntőt.

Kiténtettek

Ministeri elismerések

Szent Borbála-érem kiténtetésben részesült bányászattal kapcsolatos lelkiismeretes tevékenységéért:

Dr. Barabás András, a Mecsekérc Zrt. projekt vezetője
Dér Tamás, a Magyar Földgáztároló Zrt. gépész üzemviteli szakértője

Koós Ákos, a NITROKÉMIA Zrt. bányavíz-kezelő üzemvezetője

Kóti Lajos a MOL Nyrt. Észak-magyarországi Termelés termelőmestere

Szládovics Dezső József, a MOL Nyrt. kútmunkálati felügyelet és logisztikai vezetője

Dr. Szunai Ágnes, az O&G Central Kft. jogtanácsosa

Vigh Tibor, a Mátrai Erőmű Zrt. vezető elektrikusa

Wéber József, a Wéber 2000 Kft. ügyvezető igazgatója

Szent Borbála-érem kiténtetésben részesült kohászattal kapcsolatos lelkiismeretes tevékenységéért:

Cseh László Ferenc, az ISD Dunaferri Zrt. gyárvezetője

Kovács Sándor, a Szegedi Öntöde ügyvezetője

Németh Tamás, az INOTAL Zrt. gyárigazgatója

Ministeri Elismerő Oklevél kiténtetésben részesült:

Bobály János, a KÖ-KA Kft. kereskedelmi, környezetvédelmi, minőségügyi vezetője

Iványi Attila, a MOL Nyrt. vezető kútmunkálati tervező mérnöke

Jelinek Ferenc, az ÉDV Zrt. föld alatti villamossági vezetője

Kolláth Zoltán, a BVH Kft. fióktelepi referense

Papp István, a Magyar Földgáztároló Zrt. műszakvezetője

Szalai Román, a ROTARY Fúrás Zrt. szenior EBKM koordinátor szakértője

Tánczos Gyula, a MMBF Földgáztároló Zrt. felszíni technológia szakértője

Tótván Zoltán, a Rotary Fúrás Zrt. szerviz szakértője

A Magyar Bányászati Szövetség elismerései

„Szent Borbála a bányászok védőszentje” emlékéremben részesült:

Kádár Andrea Beatrix, az ITM energetikáért felelős helyettes államtitkára.

Dr. Fónagy János, nemzeti vagyonért felelős miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár

Kovács Pál, a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásáért felelős államtitkár

„Magyar Bányászatért” életmű díjban részesült:

Dr. Valaska József, a Mátrai Erőmű Zrt. korábbi elnök-vezérigazgatója, az MBSZ, majd az MBSZ FB elnöke

„Magyar Bányászatért” emlékérem jubileumi plakettben részesült:

Dr. Fancsik Tamás, a MBFSZ elnöke a jogelőd Földtani Intézet alapításának 150 éves jubileuma alkalmából

Prof. dr. Szűcs Péter dékán a Miskolci Egyetem 70 éves jubileuma alkalmából

Horváth Péter János, a Mátrai Erőmű Zrt. vezérigazgatója a lignitbázisú szénérőmű alapításának 50 éves jubileuma alkalmából

„Magyar Bányászatért” szakmai emlékéremben részesült:

Dr. Ladányi Gábor, a Miskolci Egyetem docense

Dr. Molnár József, a Miskolci Egyetem docense

Az OMBKE-tag kitüntetettek neveit *vastag dőlt betűvel* szedték. Valamennyi kitüntetettnek ezúton is gratulálunk!

Szerkesztőség

Borbála-mise a Sziklatemplomban

A Bányászati Szakosztály budapesti csoportja december 4-én a Gellért-hegyi Sziklatemplomban ismét megtartotta a Szent Borbála-élmisét. A budapesti és környékbeli bányászok és kohászok immár 1993 óta ezen a föld alatti pálos kegyhelyen emlékeznek patrónájukra. A mise elején Szamek Zolt elnök köszöntötte a híveket, majd Fabinyi Tamás evangélikus elnökpüspök állította példaként Szent Borbála hűségét és kitartását a hívek elé ígéhirdetésében. Szentbeszédet Böjte Csaba atya tartott, amelyben személyes bányász emlékeit is felhasználva a szeretet erejéről szólt. A misén közreműködött az ajka-csingeri bányász énekkar, ami nagyban emelte az emlékezés áhítatát. A végén elhangzott Bányász-himnusz és a Boldogasszony Anyánk kodályi feldolgozása igazán emlékeztetessé tették ezt az estét.

Martényi Árpád

Szent Borbála-napok a Dorogi régióban

A Borbála-napi programok előtt november 29-én részt vettünk az 50 éves Zsigmondy Vilmos Gimnázium ünnepi megemlékezésén a dorogi József Attila Művelődési Házban.

Zsúfolásig megtelt a színházterem. Hallottunk egy rövid megemlékezést a kiváló bányamérnökről, majd részletesen az iskola elmúlt 50 évéről Lőrincz Livia intézményvezető tolmácsolásában. A volt diákok énekeltek, zenéltek, felidéztek emlékeiket.

November 30-án Borbála-napi megemlékezés volt **Pilis-szentivánon**. A Bányász Emlékműnél az ünnepi beszédet Óvári Sándor mondta el a pilisi szénbányászatot küzdelmes 120 évét bemutatva. Az elhunyt bányászok tiszteletére mécses gyújtottak a fiatalok. Az emlékműnél elhelyeztük ko-

szorunkat. A baráti beszélgetés a Tájházban folytatódott, ahol relikviákat és szakestély korszokat adtunk át **Poppréné Révay Gyöngyi** polgármester asszonynak, aki elmondta, hogy sikerült pályázati pénz nyerni, hogy megvalósuljon régi álmuk, a bányász emlékház. A munka megkezdődött.

December 1-én, vasárnap reggel **Dorogon** Szent Borbála-mise volt a Bányász templomban, melyen részt vett a 130 éves Dorogi Bányász Zenekar is. Koszorút helyeztünk el a Szent Borbála-oltárnál, a Szent Borbála-ereklényénél.

Bányász mise után került sor a **Reimann Bányászat-történeti Miniverzum** átadására. **Popovics György**, a Megyei Közgyűlés elnöke, a megnyitó beszédében a létesítmény jövőbeli szerepét emelte ki, amely turisztikai szempontból is alapot képez a további fejlesztésekhez. **Tittmann János**, Dorog város polgármestere, további elképzeléseket vázolt, s köszönetét fejezte ki a megvalósításban résztvevőknek. Emléklapot kapott az OMBKE Dorogi Szervezete és a Dorogi Szentmedence Kultúrájáért Alapítvány.

A Miniverzum megnyitása

Kesztlöcön megkoszorúztuk a temetőben a bányász emlékművet, az emlékbeszédet **Vöröskői István** mondta. Utána a baráti beszélgetésen részt vett **Farkas Krisztina** polgármester.

Délután koszorút helyeztünk el **Leányváron** a Farkas József Művelődési Ház emléktáblájánál. Az emlékbeszédet **Fári Csaba** polgármester mondta, s meghallgattuk két nyelven a Leányvári Német Nemzetiségű Dalkör bányász dalait.

Perbálon a 31 éve történt lencsehegyi robbanásra emlékezve december 4-én elhelyeztük a tiszteletadás koszorúit. A beszélgetés **Veress János** aknászéknál folytatódott. A téma természetesen 1988. december 4-e volt.

Sárisápon a bányász emlékműnél volt a koszorúzás, a beszédet **Mráz László** tagtársunk, a község újonnan megválasztott szakszervezeti elnöke tartotta. A baráti beszélgetés a Művelődési Házban folytatódott. Vendéglátónk **Kollár Károly** polgármester volt.

Nagykovácsiban a szeptember 8-án felavatott bányász emlékműnél tartott mécsesekkel történő megemlékezésen **dr. Horn János** olajmérnök tartott ünnepi beszédet, melynek során bemutatta Szent Borbála példamutató életét.

Csolnokon a szentmise után megtelt a múzeum nagyterme. Az emlékezés koszorúit elhelyeztük az emlékfalnál, az ünnepi beszédet **Kolonics Péterné** polgármester tartotta.

A Wagenhoffer kórus német és magyar nyelven adott elő

bányász dalokat. A jelenlévők megtekintették *Mayer István*-né festő kiállítását.

A beszámolóból idén is kitűnik, hogy a régióknak közsé-geiben, városaiban a bányász hagyományőrök nem fáradnak, hogy példát mutassanak a fiataloknak védőszentünk, Szent Borbála hősi életének tiszteletével. Különösen nagy öröm számunkra, hogy új emlékhelyekről, új bányász múze-umról tudunk beszámolni.

Dr. Korompay Péter

Borbála-nap Ajkán

2019. november 29-én a Padragi Bányász Hagomány-őrző Kör tartotta Borbála-napi megemlékezését. Ünnepi köszöntőt a Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és a Kör elnö-ke, *Blaskó Sándor* tartott. Megemlékezett Ajka várossá nyil-vánításának 60 éves évfordulójáról, melyben az ajkai bányá-szoknak jelentős szerepük volt.

December 2-án a Bódéi Hagományápolók szervezésé-
ben megkoszorúzták az 1909. január 14-i bányaszerencsét-
lenség bódéi áldozatainak síremlékét, majd a Közösségi ház-
ban az egyesület elnöke, *Horváth Károly*, az ajkai bányász-
búcsúkra emlékezett előadásában.

December 4-én az ajkai Bányász Hagományápoló
Nyugdíjas Klub szervezésében a város főterén álló Szent
Borbála-szobornál tartottak megemlékezést és koszorúzást.
A rendezvény szónoka *Herendi József*, a Bányász Szak-
szervezet elnöke volt. Szólt Szent Borbála szerepéről a
bányászok hitvilágában és a Borbála alakjához kapcsolódó
népszokásokról. A szobornál koszorút helyezett el Ajka
város vezetése, a Nyugdíjas Szakszervezetek képviselői és a
bányász hagyományokat ápoló szervezetek képviselői.

A koszorúzás után az Ajkai-Csingervölgyi katolikus
kápolnában *Bakos Frigyes* esperes mutatott be szentmisét a
már elhunyt és a még élő bányászokért, majd a „Bányász-
ról gyermek szemmel” meghirdetett alkotó pályázat nyerte-
seit jutalmazta a Csingervölgyért Egyesület.

December 4-én a Padragi Bányász Férfikórus a gellért-
hegyi sziklakápolnában működött közre a szentmisén.

OE-BS

Borbála-nap a Mátrai Erőmű Zrt.-nél

A bányász hagyományú települések egyik legfontosabb
ünnepe a Borbála-nap. A Mátrai Erőmű Zrt. 2019. december
6-án a Bükkábrányi Bányáüzemben tartotta meg a Borbála-
napi megemlékezését.

A Himnusz elénekelését követően *Mata Tibor* bükk-
ábrányi bányaigazgató mondott ünnepi beszédet, melyben
először köszöntötte a meghívott vendégeket, a munkatárs-
akat. Külön köszöntötte *Tállai András* miniszterhelyettest és
dr. Mészáros Beatrixet, a Mátrai Erőmű Zrt. felügyelőbizott-
ság elnökét.

Felelevenítette Szent Borbála történetét, kiemelte, hogy
Borbála tisztelete keleten és nyugaton egyaránt elterjedt,
Magyarországon is nagy tekintélynek örvend. Borbála törté-
nete példa értékű mindazoknak, akiknél lételem a kitartás, az
egymásrautaltság, elengedhetetlen a segítőkészség.

A legenda felelevenítése után *Mata Tibor* hangsúlyozta,

hogy nagyon nehéz hónapok állnak Társaságunk mögött. A
nehézségek ellenére a két bánya – Bükkábrány és Visonta –
széntermelése közel 7 millió tonna lesz. A fedőközet letaka-
rítás eléri az 50 millió köbmétert, ami a 2018. évinél maga-
sabb termelési szintet jelent. Végül köszönetet mondott
munkatársainak az év során végzett kitaró és kiváló munká-
jukért, a pozitív hozzáállásukért.

Az ünnepség folytatásaként 17 órai kezdettel a bükk-
ábrányi katolikus templomban a hagyományos szentmisén
megemlékeztek a 2019. évben elhunyt bányászokról és
Szent Borbáláról, a bányászok védőszentjéről.

A szentmise után a bükkábrányi általános iskola étter-
mében tartották meg a már hagyományos Borbála-napi szak-
estélyt, ami *Halmai György* elnök vezetésével a megszokott
kötöttségeknek megfelelően zajlott le. A szakestélyen meg-
emlékeztek Társaságunk 50 éves múltjáról: 1969. június 19-
én indult el a lignitalapú villamosenergia-termelés Visontán.
A hivatalos rész után mindenki megtalálta beszélgetőpart-
nerét és kötetlen beszélgetések indultak.

Papp Tímea

Borbála -szakestély Pécsen

A híradás röviden ennyi: „Borbála-szakestély volt Pé-
csen, jó volt, mint gondoltam előre, ott lesznek ismét jövőre.”

Mert még élnek Firmák s keresztelt balekok a Mecsek
környékén, és még vendégeket is vonzanak a Selmeci Diák-
hagyományok.

Az OMBKE Mecseki Szervezete ennek jegyében ren-
dezte meg az alternáció miatt idén Pécsen (hiszen tavaly
Komlón volt) Borbála-szakestélyünket, december 6-án.
Annak ellenére, hogy az egyesületi statisztikák a tagság át-
lagéletkorának emelkedését mutatják, a Praesidium asztalá-
tól nézve nem ez tükröződött a közel 90 fős résztvevői kör
szemeiben. Az igaz, hogy az intonált bursch-nóták sorait már
néha keresgetni kellett egyeseknek a memóriájuk mélyén,
igaz, hogy már nem úgy sikerültek az eksek, mint valaha, de
szívében mindenki ismét fiatalnak érezte magát az alkalmi
sörösorsók árnyékában.

A szakestélyre nem csak egyesületi tagjainkat, hanem
további bányász kollégáinkat és volt kollégáinkat is invitál-
tuk, továbbá azon barátainkat, akik – valami megmagyaráz-
hatatlan vonzalom miatt – évek óta rendszeres vendégeink.
Szerintem idén is magával ragadta őket az a furcsa hangulat
és érzés, amit mi – öregebb és fiatalabb firmák – Sopronban,
Miskolcon magunkba szívhattunk. Szakestélyünknek vendé-

ge, sőt Cantusa volt erdész barátunk, *Timár József* és képviseltette magát a Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület is.

Mint szervező, majd ennek okán Maior Domus örömmel nyugtáztam, hogy nem kellett magvas gondolatok után nyomozni, jobbról, balról harsant fel a Vocem Preco, komoly vagy vidám gondolatok közlésére.

Köszönjük Szent Borbála múltbeli és elkövetkező segítségét! Köszönjük, hogy részesei lehettünk és lehetünk a Selmeci Diákhatványománnyok megélésének! Vivat Academia!

Berta József

Borbála-hét Komlón

Komlón, az egykori bányászvárosban már több éve hagyományra vált a december 4-i Borbála-nap körüli ünnepek sorozata. Eleinte még Borbála-napi, később és napjainkban már Borbála-heti eseményekről beszélhetünk. Így volt ez 2019 novemberében és decemberében is, ahol a megemlékezések már nem csak Komló bányászatához, hanem a város történetéhez, intézményeihez és személyiségeihez is kapcsolódtak.

A bányászati megemlékezések november 22-én este az OMBKE komlói csoportjának gyász-szakestélyével kezdődtek három, 2019-ben elhunyt társunk, *Nagy Endre* bányamérnök, *Puchert János* bányalaktos, egykori 1956-os elítélt, a város díszpolgára és *Kárpáti Jenő* bányamérnök tiszteletére.

November 29-én a Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület rendezésében először koszorúzás volt *Jánosi Engel Adolf* szobránál, ahol *Fóris Zoltán*, az egyesület ügyvezető elnöke emlékezett a bányaalapító személyére. Ezt

követően a múzeum épületében tartották meg a XXIX. Településtörténeti Konferenciát, melyen *Kiss József* és *Kersák József* elhunyt közéleti személyiségek életútjáról hallottunk ismertetést.

December 4-én a Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény termében *Steinerbrunner Gyözőné* intézményvezető és a „bányamanók” közreműködésével hangzott el a Szent Borbála-napi tiszteletadás, melyet vetített képes multidézés követett az 1950-es évektől napjainkig. A komlói temetőben *Vass Dénes* bányamérnök ünnepi beszédével emlékeztünk a már örökre eltávozott társainkra.

A komlói Újtelep bányász-emlékhelyénél *Magyar Zsolt* bányatechnikus köszöntő szavai után koszorút helyeztünk el a bányamanók jelenlétében. A Városház téri márkacsillénél *Jégl Zoltán*, a Tisztelet Komlónak Egyesület elnöke tartott ünnepi megemlékezést, majd csendes főhajítás és mécsesgyújtás mellett *Ambach Attila* zenész közreműködésével emlékeztünk. A komlói római katolikus templomban Borbála-napi szentmise volt, majd fáklyás felvonulással zártuk a napot a Kőkönyös-oldali Borbála-kereszthez.

Az ünnepségsorozat december 6-án zárult. A komlói arborétumban, a Díszpolgárok sétányán *Puchert János* emlékfájának elültetésén és emlékkő-avatásán *Guth Ferenc* bányamérnök mondta el emlékező gondolatait a Nagy László Gimnázium tanulóinak közreműködésével.

Az OMBKE Mecseki Csoportja Borbála-napi szakestélyét Pécsen tartotta.

Krajnyák József

Borbála-nap Tapolcán

A tapolcai OMBKE csoport 2019. december 7-én a lámpás felvonulással a helyi Szt. Borbála-szobornál tartott megemlékezést, ahol *dr. Pataki Attila* mának is szóló beszéde után elhelyeztük mécseseinket és virágainkat. Az ünnepség a művelődési házban folytatódott a hagyományos Szent Borbála szakestéllyel *Orbán Tibor* elnökletével. A komoly pohár beszédben *Podányi Tibor* emlékezett meg arról, hogy a Borbála-kultusz újraélesztése 30 évvel ezelőtt indult meg hazánkban, és ebben a bauxitbányászat is közreműködött.

2019. december 8-án Tapolcán Borbála-misét szerveztünk, melyen immár 25 éve a helyi tűzérkekkel ill. az őket jelenleg képviselő honvéd hagyományápoló egyesülettel közösen vettünk részt.

PT

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
a **Jó szerencsét köszöntés 126. évfordulója alkalmából** emlékülést rendez
2020. április 7-én 10 órai kezdettel Várpalotán a Jó szerencsét Művelődési Központban.

Program:

Megnyitó, Faller Jenő szakiskola tanulóinak bányászműsora
Szakmai előadás (felkérés alatt)
Emlékbeszéd a domborműnél: *Dr. Szabados Gábor*, az OMBKE ügyvezető igazgatója
Koszorúzás
Állófogadás, pohárköszöntő: *Campanari-Talabér Márta* Várpalota polgármestere

Tisztelettel meghív és vár mindenkit a Szervező Bizottság